

A f s c h r i f t

Militair Gezag voor Brielle e.o.
Politieke Opsporingsdienst
Hoeksche Waard.

PROCES-VERBAAL No.

Naar aanleiding van een door mij door het Militair Gezag te Brielle opgedragen onderzoek, is door mij Abraham Wolf, onbezoldigd Rijksveldwachter tevens ambtenaar van de P.O.D. te Oud-Beijerland op 12 juni 1945 in de Strafgevangenis aan de Bergstraat te Rotterdam, gehoord:

Kurt RICHTER, Sturmbannführer bij de Sicherheitsdienst, die als volgt verklaarde:

"Ik was gedurende de maanden Januari 1945 tot 6 Mei 1945 gestationeerd te Rotterdam. De zaak Simonis is mij bekend. Ik wist dat de Burgemeester van Nieuw-Beijerland was en lid van de Nationaal Socialistische Partij in Holland. Dikwijls zijn er bij ons zaken van hem behandeld. Ook kwam hij regelmatig bij ons op bezoek. Vooral de laatste tijd kwamen er klachten over hem bij ons binnen over zijn gedrag als Burgemeester. Het is mij bekend, dat Simonis in Januari 1945 door onbekend gebleven personen een pak slaag is toegediend. Op 17 Februari 1945 hoorde ik, dat hij op de Rijksstraatweg tusschen de Barendrechtschebrug en Krooswijk op het eiland Hoeksche Waard door onbekend gebleven personen is dood geschoten. Dit bericht kwam ongeveer 2 uur per telefoon binnen van den Ortskommandant te Oud-Beijerland. Later op den dag kwamen twee collega's van mij thuis, die voor dienstzaken naar de Hoeksche Waard geweest waren. Zij waren collega Scholl (Sturmbannführer) en Simon (Obersturmführer). Zij vertelden mij, dat zij op 17 Februari 1945 omstreeks 1.30 uur op de straatweg Blaakschedijk - Krooswijk een tweetal Hollandsche politiebeambten hadden aangetroffen bij een lijk van een manspersoon, dat door hen zoo juist uit een langs de straatweg loopende sloot was opgedregd. Bij lijfsvisitatie door de Nederlandsche politie werden verschillende bescheiden gevonden, waaruit bleek dat het de Nat.Soc. Burgemeester van Nieuw-Beijerland was, genaamd Simonis. Ik weet, dat als represaillemaatregel op 18 Februari 1945 tien manspersonen zijn gefusilleerd op genoemde straatweg, Ik meen mij te herinneren, dat de Obersturmführer Scholl opdracht heeft gekregen om in de namiddag van den zeventienden Februari 1945 deze 10 personen uit de strafgevangenis Scheveningen te gaan halen. Deze 10 mannen zijn aangewezen door Wölke en Simon, beiden Obersturmbannführer.

Ik heb met deze zaak niets uit te staan en heb noch aan het onderzoek, noch aan de executie medewerking verleend. Als ik beschuldigd word dat wel te hebben gedaan is dat onjuist".

Scholl, Obersturmführer.

"Ik ben op 17 Februari 1945 met den Obersturmbannführer Simon op dienstreis geweest naar de Hoeksche Waard. Des namiddags omstreeks 01.30 uur reden wij op de straatweg Blaakschedijk - Krooswijk, toen wij daar twee Hollandsche politiebeambten zagen staan bij een op de grond liggende manspersoon. Wij stopten en begaven ons naar genoemde politiebeambten. Deze vertelden ons, dat zij zoo juist het lijk hadden opgehaald van een manspersoon. Blijkens op hem gevonden bescheiden bleek ons, dat het de

Nationaal Socialistische Burgemeester van Nieuw-Beijerland was, de Heer Simonis. het bleek dat hij door een aantal schoten in de hartstreek en in het hoofd uit een handvuurwapen werd gedood. Op den Heer Simonis werd door ons een pistool gevonden dat wij hebben meegenomen. Wij hebben de zaak in handen van de Hollandsche politie gelaten omdat wij de inmiddels aangekomen Duitsche militairen de opdracht hadden gegeven een en ander bij de Feldgendarmerie te Oud-Beijerland te rapporteeren. Wij hebben onze dienstreis toen vervolgd. Omstreeks 4 uur kwamen wij te Rotterdam aan de Eendrachtsweg aan. Wij hebben toen van onze bevinding rapport uitgebracht. Het bleek ons toen, dat de Ortskommandant van Oud-Beijerland de zaak Simonis reeds ter kennis had gebracht van de Sicherheitsdienst te Rotterdam.

Ongeveer één uur (17.00 uur DMH) later kreeg ik van den Oberleutnant Aman van de "Grüne Polizei" opdracht naar Scheveningen te gaan om daar een aantal gevangenen te gaan halen, die als represaille tegen Simonis gefusilleerd zouden worden. De Obersturmbannführer Wölke van de Sicherheits Dienst heeft mij een lijst overhandigd, waarop 10 namen stonden vermeld. Ik ben ongeveer om 5 uur met een "overvalwagen" naar de Strafgevangenis te Scheveningen gereden, waar ik om 6 uur aankwam. Tien manspersonen,, onder wiens één gekleed in uniform van de Nederlandsche politie werden aan mij overgegeven. Behalve de lijst met de 10 namen kreeg ik ook nog andere bescheiden, die op de gevangenen betrekking hadden mee terug. Een en ander werd mij ter hand gesteld door Burghoff, beambte bij de Sicherheitsdienst.

De gevangenen alsmede genoemde bescheiden heb ik Eendrachtsweg te Rotterdam afgeleverd. In de morgen van 18 februari 1945 kreeg ik van meergenoemden Wölke opdracht de 10 gevangenen te vervoeren naar de Rijksstraatweg Blaakschedijk - Krooswijk, waar wij (Simon en ik) gisteren het lijk van den Nat.soc.Burgemeester hadden gevonden.

De genoemde gevangenen werden daar ter plaatse overgegeven aan den aldaar inmiddels gearriveerden Leutnant Rest van de "Grüne Polizei". Deze officier had de leiding en heeft de terechtstelling ook uitgevoerd.

Ik herinner mij de namen van twee personen n.m.l. van Verkerk, de man in uniform gekleed en van Van der Wallen, afkomstig uit Den Briel. Na het fusilleeren kreeg ik van Leutnant Rest de opdracht de plaatselijke politie hiervan in kennis te stellen en hen op te dragen de lijken tot 's-avonds 6 uur te bewaken, waar zij begraven mochten worden".

BURGHOFF, kantoorbediende S.D.

"Ik herinner mij dat op 18 Februari 1945 op de straatweg Blaakschedijk - Krooswijk 10 manspersonen zijn gefusilleerd. Ik weet zeker, dat er onder de namen die U noemt twee zijn, die tot de gefusilleerden behooren, n.l. Verkerk en van der Wallen. Dat weet ik, omdat er bij ons op de Eendrachtsweg druk over het geval Simonis is gesproken. Dat ik aan de Obersturmbannführer Scholl de dossiers ter hand heb gesteld weet ik niet meer. Mijn collega en ik deden om de 24 uur in Scheveningen dienst.

Op de Eendrachtsweg werd de administratie gevoerd van de gevangenen en ze werden te Scheveningen ingesloten. Wordt een gevangene van de Eendrachtsweg naar Scheveningen overgebracht dan ging zijn dossier mee. Werden er ontslagen of op andere wijze afgevoerd, dan kwamen de dossiers bij ons weer terug. Dat was regel. Zoo zal het dus ook wel met de dossiers van deze 10 mannen gegaan zijn.

Bij de capitulatie hebben wij alle bescheiden, die op de Eendrachtsweg aanwezig waren, verbrand. De Obersturmbannführer Wölke heeft de 10 mannen aangewezen. Hij volgde daarin een systeem, dat hem door Rauter of in die tijd door Dr. Schöngarten werd voorgeschreven.

Wölke, Obersturmbannführer”Ik weet, dat op 18 Februari 1945 op de straatweg Blaakschedijk - Krooswijk 10 mannen zijn gefusilleerd, als represaille maatregel tegen den Nationaal Socialistieschen Burgemeester van Nieuw-Beijerland, den Heer Simonis. Op 17 Februari 1945 kreeg ik van den Befehlshaber Sicherheitspolizei Kolitz opdracht 10 manspersonen te laten fusilleeren. Wij hielden er een kaartsysteem op na. Voor elke gevangene, in Scheveningen ingesloten, was er een kaart aanwezig met vermelding van bijzonderheden. Ook was er van elke gevangene een dossier aanwezig. Betrof het een gevangene, die bij zijn arrestatie in het bezit van wapenen was, of bij huisvisitatie wapenen, springstof, munitie, e.d. gevonden waren, dan werd op zijn dossier vermeld “Sonderhandlung”. Dit betrof dus personen, die bij een behandeling voor het “Kriegsgericht” ter dood veroordeeld zouden worden. Bij voorkomende gevallen werd dan door mij “Auf Befehl” een keuze gemaakt. Ook in het geval Simonis is dat gebeurd.

Namen kan ik mij niet meer herinneren. Dagelijks kreeg ik tientallen namen onder het oog uit rapporten van de S.D. en Grüne Polizei.

Ik handelde geheel ‘Auf Befehl’ van den ‘Befehlshaber Sicherheitspolizei’ Kolitz, die direct onder bevel stond van Rauter en later Dr. Schöngarten”.

De in dit proces-verbaal van verhoor genoemde personen, t.w.

Kurt Richter (Sturmbannführer), SCHOLL (Obersturmbannführer), Burghoff (Beamter Sicherheitspolizei) en Wölke (Obersturmbannführer) bevinden zich in de strafgevangenis te Rotterdam.

De Leutnant REST zal door de Field Security te Rotterdam terzake worden gehoord.

Waarvan door mij op ambtseed dit proces-verbaal is opgemaakt den 27sten Juni 1945.

(get.) A. Wolf.

VOOR AFSCHRIFT.

De Secretaris der gemeente H E I N E N O O R D,

Op 15 december 1945 zendt de burgemeester van Heinenoord een afschrift van dit proces-verbaal naar Den Haag. Adressering: Aan de Sub-Commissie voor Opsporing van Oorlogsmisdrijven.